

Cílem této práce bylo přiblížit a shrnout specifika v soukromoprávních řízeních, jejichž účastníkem je osoba nezletilá. Neboli osoba, která nedosáhla osmnáctého roku věku, respektive po dosažení věku šestnácti let neuzavřela se souhlasem soudu manželství.

Nezletilý se tedy může účastnit celé řady řízení patřících do pravomoci soudů v civilním řízení, neboť způsobilost být účastníkem řízení vzniká u fyzické osoby, stejně jako právní subjektivita, narozením. Ne vždy ovšem bývá nezletilý v řízení skutečně přítomen. Kromě některých v zákoně výslovně uvedených případů totiž zpravidla nemá v plném rozsahu procesní způsobilost, neboli způsobilost samostatně jednat před soudem, neboť její nabytí se spojuje až s dosažením zletilosti. Musí tak být v řízení zastoupen. A zejména z důvodu nízkého věku, ve snaze zajistit nejlepší zájem dítěte, se jeho přímá účast nevyžaduje, není-li to nezbytně nutné např. ke zjištění názoru nezletilého, nebyla-li věc dostatečně objasněna jinak.

Pokud jde o zastoupení, nezletilý, jako osoba, která nemůže před soudem samostatně jednat, musí být zastoupen svým zákonným zástupcem. Těmi jsou dle zákona o rodině rodiče, osvojitel, poručník a v případě, kdy nemůže žádný z nich dítě zastoupit z důvodu nebezpečí střetu zájmů, soudem ustanovený opatrovník. Zástupcem může být i pěstoun a to v rozsahu, jaký mu zákon přiznává, nebo osoba, které byl nezletilý svěřen do výchovy, opět pouze v soudem vymezeném rozsahu.